

RADOŠĀ NĒDARBĒNĪCA

MANS PRAKTISKAIS RADOŠUMS – LAI KO TU DOMĀ, DOMĀ CITĀDI!

2017.gada 17.februārī plkst 17:30 – 19:30

Viena no zināmākajām frāzēm jaunrades kontekstā ir „*viss, ko varēja izgudrot, jau ir izgudrots*” – to teica ASV Patentu valdes vadītājs Čārlzs Duels 1899.gadā. Vai mūsdienās vēl ir iespējams izgudrot idejas pilnīgi jauniem konceptiem? Kādas mūsdienās ir LABAS idejas? Kā pielietot savu *praktisko radošumu* sabiedrībai vērtīgu ideju veidošanai?

Atbildes praktisko pusi kopā iepazīsim RADOŠAJĀ NĒDARBĒNĪCĀ, kuras mērķis ir, izmantojot radošās domāšanas metodes un piemērus, rosināt Sociālās uzņēmējdarbības spēkstacijas dalībniekus apzināt un **praktiski pielietot** savus iekšējos radošos resursus **kopienai nozīmīgu ideju** izveidei, kā arī **redzesloka** paplašināšanai, lai sekmīgāk sasniegtu izvirzītos mērķus.

NĒdarbības apmeklējuma rezultātā dalībnieki spēs patstāvīgi:

- izzināt savus iekšējos radošos resursus un praktiski pielietot jaunu konceptu veidošanai
- sajukt koprades spēku, darbojoties komandā
- formulēt un „iesaiņot” oriģināla formāta ideju, definēt tās vērtību kopienas acīs
- iepazīt radošās domāšanas metožu būtību un praktisko pielietojumu

Pielietotās metodes: ievadlekcija, labās prakses piemēri, komandu darbs, rezultātu prezentācija.

RADOŠO NĒDARBĒNĪCU VADA: Vita Brakovska, MBA (biedrība ZINIS)

- 10+ gadu praktiska pieredze darbā ar Latvijas radošajiem uzņēmējiem
- radošo spēju aktivizēšanas apmācību izstrāde un vadīšana (1000+ pasākumi)
- specializācija inovācijas atbalsta instrumentu izstrādē un ieviešanā
- komandu gatavošana ideju komercializācijai agrīnā attīstības stadijā
- Eiropas Komisijas atzinība par LIAA nacionālā konkursa „Ideju kauss” ieviešanu
- starptautiska pieredze radošās domāšanas rosināšanā Baltijā un NVS
- koka gludināmo dēļu „Gludināmais koks” uzņēmuma vadītāja
- Britu padomes radošās domāšanas metodes „Nākotnes pilsētas spēle” vadītāja

Vitas pakalpojumus izmantojuši: Britu padome, LR Kultūras ministrija, LR VARAM, Rīgas Tehniskā universitāte, reģionālie biznesa inkubatori, Lattelecom, G4S, AAS Balta, Nordea, SEB, Narvesen Baltija, Sorosa Fonds – Latvija, mācību centri Rīgā, Daugavpilī, Cēsīs un Dobelē, plānošanas reģionu administrācijas u.c. Plašāka informācija pieejama www.zinis.lv un www.brakovska.lv

RADOŠĀ NĒDARBNĪCA

MANS PRAKTISKAIS RADOŠUMS – LAI KO TU DOMĀ, DOMĀ CITĀDI!

2017.gada 17.februārī plkst 17:30 – 19:30

Metodes nosaukums: „Ortodoksālā metode” – *„kā likt par savu piedāvājumu runāt citiem?”*

Metodes būtība: izmantojot noteiktu algoritmu, dalībnieki nonāk pie risinājuma, kas a) palīdz piesaistīt uzmanību no mērķauditorijas, uz ko šis risinājums orientēts un b) atšķir uzņēmuma piedāvājumu no citām alternatīvām, kā arī var spīgtāk uzrunāt potenciālo klientu, risinot viņa vajadzības ar metodēm, kas izslēdz klasisku pārdošanas komunikācijas rutīnu.

Metodes apraksts: 1) formulē produktu, kuru nepieciešams „iesaiņot”, 2) definē tradicionālos pieņēmumus par produktu no mērķauditorijas viedokļa, 3) apstrīd tradicionālos pieņēmumus un izstrādā alternatīvus risinājumus.

Metodes nosaukums: „Ērģeļu metode” – *kā pilnveidot esošos risinājumus vai izstrādāt pilnīgi jaunus?*

Metodes būtība: ar šīs metodes palīdzību var nonākt pie tādiem risinājumiem, kādi ikdienā nenāk prātā - caur asociāciju spēli un šķietami nesavienojamu elementu savienošanu komanda var nākt klajā ar risinājumu, kas ir līdz šim nepieredzēts un salīdzinoši arī oriģināls.

Metodes apraksts: 1) formulē produktu, ko pilnveidos metodes ietvaros, 2) definē ar produktu **saistītas** lietas; 3) definē ar produktu **nesaistītas** lietas; 4) integrējot produktā vienu saistītu / nesaistītu lietu, formulē produkta jauno veidolu.

Metodes nosaukums: „Problēmu – risinājumu koks” – *kā izveidot jaunu ideju, balstoties uz problēmas risinājumu?*

Metodes būtība: ar šīs metodes palīdzību var nonākt pie konceptuāli jauniem risinājumiem, kādi līdz šim vēl nav īstenoti (taču – nav arī pārbaudīts biznesa koncepts) un būtiski, ka ideja jau pašos pamatos risina kādu konkrētu problēmu.

Metodes apraksts: 1) formulē problēmu, ko vēlas risināt, 2) formulē problēmas cēloņus, 3) aizvieto (kur iespējams) katru no cēloņiem ar alternatīvu risinājumu, 4) izvēlas vienu, kas ir atbilstošākais idejas parametriem.

SCAMPER metode

AIZSTĀT
- Ko varētu aizstāt? Kurš cits? Kas cits? - Citas sastāvdaļas? Materiāli? Citas darbības? - Cita vieta? Cita pieeja?
APVIENOT
- Kādas idejas var apvienot? Vai var apvienot mērķus, piedāvājumu? - Kādus materiālus varētu apvienot?
PIELĀGOT (ADAPTĒT)
- Kas vēl ir līdzīgs manai vajadzībai? Par ko vēl tas liek domāt? Līdzīgi piemēri? - Kādu ideju es varētu pārņemt, pielāgot? - Kādu procesu es varētu aizņemt? Kādā citā kontekstā es varu šo ielikt? - Kādas idejas es varētu izmantot no citām jomām?
MODIFICĒT
- Ko var palielināt? Samazināt? - Vai var izmainīt nozīmi, krāsu, skaņu, kustību, formu?
IZMANTOT CITIEM MĒRĶIEM
- Kam vēl to var izmantot? - Vai ir citi veidi, kā šo var izmantot tieši tādu, kāds tas ir? - Vai būtu citi veidi, kā to izmantot, ja kaut ko izmainītu? Ko vēl no šī var izveidot?
ATTEIKTIES (NO ELEMENTIEM)
- No kā varētu atteikties? Kas nav nepieciešams? - Varbūt to var sadalīt mazākās daļās? Izdzēst? Noņemt? Atņemt?
PĀRKĀRTOT (SECĪBU, PRINCIPUS)
- Kāds cits izkārtojums varētu būt labāks? - Vai var izmantot citu modeli? Mainīt kārtību? Mainīt plānu?

Metodes nosaukums: „6-3-5” –

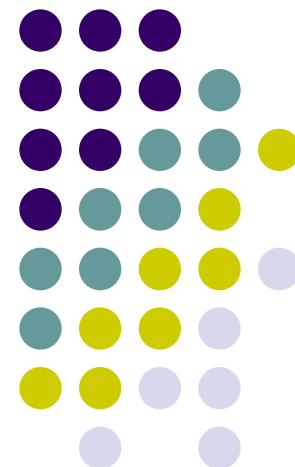
„klusā prāta vētra!”

Metodes būtība: Metode 6-3-5 ir radošās domāšanas paņēmieni, kas pēc būtības ir izvērsta prāta vētras metode. Metodi 6-5-3 dēvē arī par prāta vētru uz papīra (*brainwriting*). Metode balstās uz darba grupas radošo potenciālu, kuri ģenerē idejas konkrētās problēmas risinājumam. Metodes 6-3-5 autors ir Bernds Rorbahs (*Bernd Rohrbach*), kurš to izstrādāja 1969. gadā.

Metodes apraksts: Grupā ir 6 dalībnieki un katram dalībniekam 5 minūšu laikā ir jāuzraksta 3 idejas, kā atrisināt problēmu, pēc tam lapa ar pierakstītajiem risinājumiem tiek nodota blakus sēdošam grupas dalībniekam, kurš, savukārt, vai nu turpina attīstīt piedāvātos 3 ideju risinājumus, vai piedāvā 3 jaunus risinājumus. Process tiek atkārtots, kamēr visu dalībnieku sākotnējos ideju risinājumus ir papildinājuši visi pārējie dalībnieki. (resurss: www.innosupport.net)

Mans praktiskais radošums - ko vēl par sevi nezināju?

7 gadi = 1000+ NEdarbnīcas

Radošums senāk un tagad

Senajā Grieķijā

Mūza kā **iedvesmas** avots.
Radošums mīt **ārpus** cilvēka.

Mūsdienās

Radošums sākas **mūsu** smadzenēs.
Cilvēks pats ir radošuma centrs.
Radīšana sākas ar **iztēlošanos**.

LABĀK
NODILT

NEKĀ SARŪSET

DIDRO

Įiegeļa metode

Ķieģeļa pielietojums

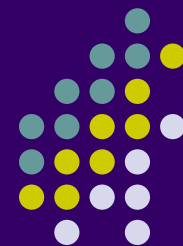

Zīmols “WĪRD”

Vai var izgudrot adītu šalli no jauna?

PĀRLIECĪBU APSTRĪDĒŠANA

Pieņēumus ir lietderīgi pārskatīt laiku pa laikam un, **atrodot vājos punktus** šajos pieņēumos un tos izmantojot, ir iespējams veidot **jaunus** piedāvājumus.

“Neglīto dārzeņu” kustība

UGLY PRODUCE.
DELIVERED.

Izmantojiet savas ĪPATNĪBAS!

Arī vājās puses var būt RESURSS!

БАШНЯ

ЛЕГЕНДА

КАРТИНА

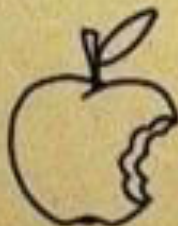

ИСКУССТВО

ЦЕНИТЕ СВОИ НЕДОСТАТКИ.
ОНИ ДЕЛАЮТ ВАС ОСОБЕННЫМИ.

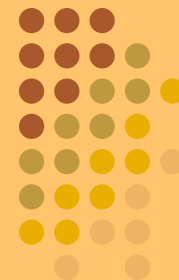
ФРУКТ

БРЕНД

Praktisks darbs komandās

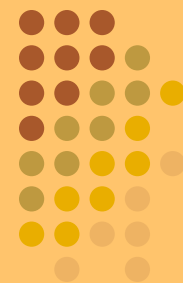
“Ortodoksālā metode”

- **praktiskais** radošums
- **nebijuši** risinājumi darbā ar mērķa grupu
- **likt citiem** par sevi **runāt**
- un **nemaksāt** par to **dārgi!**

Praktisks darbs komandās

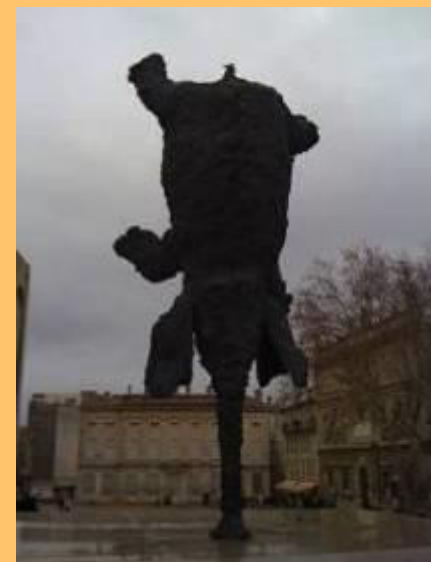
“Ortodoksālā metode”

“**APSTRĪDIET**” šos ierastos pieņēmumus,
rīkojoties **PRETĒJI** cilvēku pieņēmumiem
vai **ATŠKIRĪGI** no tiem!

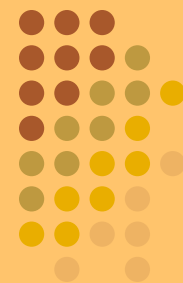
Nepiedāvāriet klasiskās atlaides!

Piedāvāriet **IESPĒJAMI DAUDZ**
dažādus risinājumus!

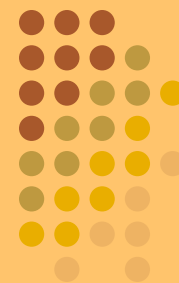

Praktisks darbs komandās

“Ērģeļu metode”

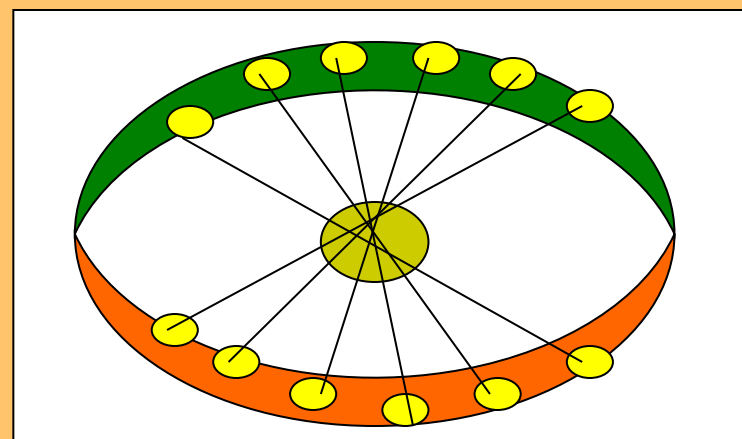
- Produkta pievienotās vērtības veidošanai
- Nepieciešamība veidot radošo partnerību
- Parastu lietu neparasts pielietojums

Kombinējot sarakstītos vārdus
(objekts – **centrā**),

RE-STARTĒJIET ideju, **UZLABOJOT** tās sniegto vērtību!

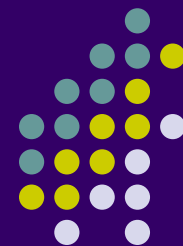
Veidojiet **IESPĒJAMI DAUDZ**
dažādus risinājumus!

Laiks: **5 minūtes**

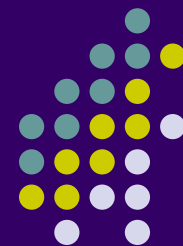
SCAMPER method

uzlabot vai “restartēt” esošos risinājumus

SCAMPER metode

Aktivitātes 'restartēšana'

Substitute - AIZVIETOT

Combine - KOMBINĒT

Adapt - ADAPTĒT

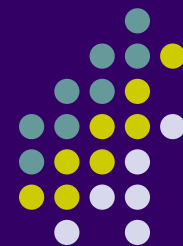
Modify - MAINĪT

Put to another use – MAINĪT PIELIETOJUMU

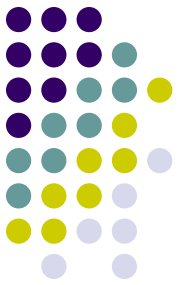
Eliminate – NOVĒRST/ SAMAZINĀT

Reverse – LIETOT PRETĒJI

Meklējam LABU ideju!

Kas ir **LABA** ideja?

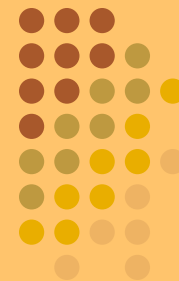

KUR paslēpušās labas idejas?

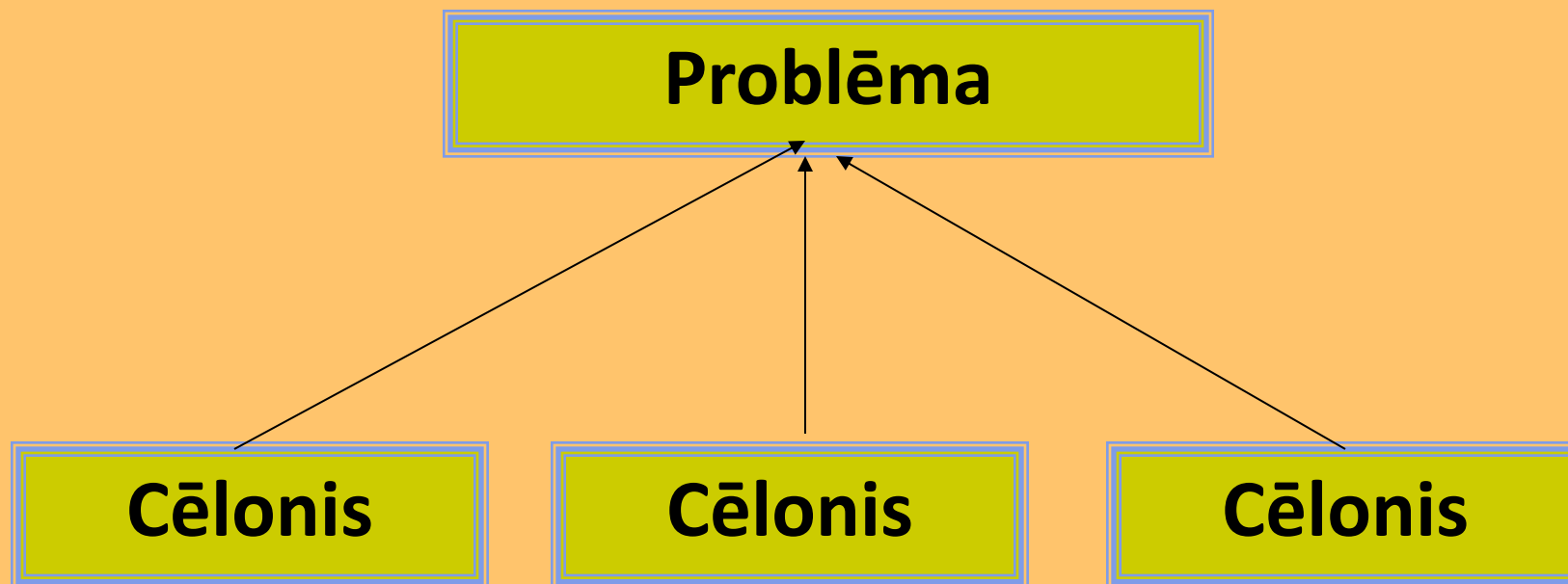
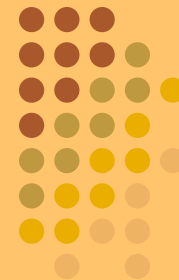
Praktisks darbs komandās

“Problēmu – risinājumu koks”

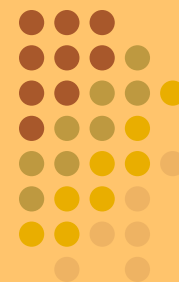

- **Nākotnes** risinājumiem
- Klientu **aktuālo vajadzību** apmierināšanai
- Nepieciešamība piesaistīt **kompetenču partnerus**

Cēloņu analīze

Identificējiet 3 cēloņus problēmai!

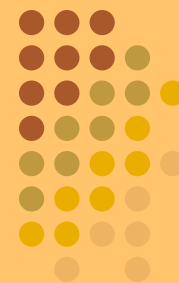

**Braucot ar auto,
sieviešu apaviem nodilst
labās kājas apava papēdis**

Cēloņi

- **Cēlonis Nr. 1:** ir **jābrauc** ar auto
- **Cēlonis Nr. 2:** berze veidojās, **pieskaroties** grīdai
- **Cēlonis Nr. 3:** ambrazīvs materiāls, kas **noberž** papēdi

“Atmetiet” cēloņus un aizstājiet tos ar alternatīviem risinājumiem!

Cēloņu “atmešana”

- **Cēlonis Nr. 1:** ir jābrauc ar auto

Cēloni atmest nevaram

- **Cēlonis Nr. 2:** berze veidojās, pieskaroties grīdai

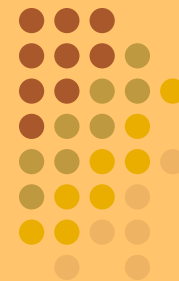
Berzes mazināšana ar speciālu papēža aizsargu

- **Cēlonis Nr. 3:** ambrazīvs materiāls, kas noberž papēdi

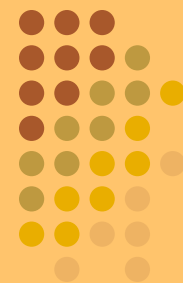
Apaviem “draudzīgu” auto paklājiņu ražošana

Metode “6-3-5”

(“Prāta vētra” rakstiski)

- instruments **radošu risinājumu** izstrādei
- tiek izmantots komandas **radošais potenciāls**
- īpaši efektīva, ja dalībniekiem ir **atšķirīgs profils**

Metode “6-3-5”

Komandā kopīgi definējiet **vienu izaicinājumu (problēmu)**, ar ko sastopaties savā projektā!

Formulējiet to ar vārdiem

“Kā mēs varētu uzlabot/ paildzināt...”

Laiks: 1 minūte

Kā mēs varētu uzlabot...

Metode “6-3-5”

Uz papīra lapas **horizontāli** katrs uzrakstiet
trīs idejas (priekšlikumus)
problēmas risinājumam!
[katru savā kolonnā!]

Laiks: 4 minūtes

Kā mēs varētu uzlabot...

Vārds

Ideja 1

Ideja 2

Ideja 3

Metode “6-3-5”

Pasniedziet savu lapu
komandas biedram **pa kreisi!**

Zem katras idejas uzrakstiet **vismaz 1 priekšlikumu**
attiecīgās **idejas pilnveidošanai!**

Laiks: 4 minūtes!

Kā mēs varētu uzlabot...

Vārds

Ideja 1

Ideja 2

Ideja 3

Vārds

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Metode “6-3-5”

Pasniedziet savu lapu
komandas biedram **pa kreisi!**

Izlasiet ideju un priekšlikumu, un uzrakstiet **vismaz
1 papildus priekšlikumu** katras attiecīgās **idejas
pilnveidošanai!**

Laiks: 5 minūtes!

Kā mēs varētu uzlabot...

Vārds

Ideja 1

Ideja 2

Ideja 3

Vārds

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Vārds

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

Priekšlikums idejas
pilnveidošanai

**Mēs par tiem,
kas gatavi lidot!**

leskaties: www.zinis.lv

Atraksti: zinis@zinis.lv

leskaties: www.brakovska.lv

